

Obnovený žulový památník nyní velkou údržbu nepotřebuje, ale aby nezarostl stromy z náletu, o to se s pilkou v ruce stará Libor Malášek (vpravo), zatímco Luboš Král shrabuje listí

Na Čebínce obnovili památník první hasičské župy na Moravě

Dobrovolní hasiči obce Čebín s využitím dotačních programů obnovili ojedinělý památník první hasičské župy na Moravě.

Ta v roce svého založení 1882 nesla název Tišnovská, později dostala přídomek Oharkova.

K prohlídce památníku naši redakci pozvali starosta SDH Čebín Libor Malášek a jednatel sboru Luboš Král.

Starý žulový památník, jehož notně omšelá tvář již nebyla důstojná, nyní září jako nový. I když památník připomíná půlstoletí od založení župy v roce 1882, odhalen nebyl přesně po padesáti letech, tedy v roce 1932, ale o šest let později – 26. června 1938, jak je na něm napsáno „v jubilejním roce 20 let republiky československé“.

ZACHOVALA SE PUBLIKACE

Sbor v Čebíně ve své knihovně dosud má publikaci hasičsko-vlasteneckého charakteru vydanou k padesátému jubileu. Na patulku je celostránkový portrét T. G. Masaryka a za ním patetická báseň Františka Vaigla s názvem V den slavný. Ocitujeme alespoň dvě sloky, druhou a závěrečnou:

*Nad námi prapor mohutně vlá,
ve slunci zlatý štít plá,
na němž vždy heslo bude se skvíti:
„pro vlast a bližní chceme se bití“
se živly všemi v boj když volá
hasičská trubka, hurá, hurá!*

*Kupředu spějme, zjasněme hled,
nových necht' vzroste padesát let,
v práci a v boji byt' i bez vděků,
činy své vryjme ve granit věků,
pro blaho bližních lidství vlá:
„Kupředu, bratři, hurá, hurá!“*

Redakční úvodník se odvolává na Masarykův projev v Brně 21. října 1921, kde k zástupcům moravského hasičstva první prezident republiky řekl: „Vaše tichá, nehluká, ale velmi důležitá organizace je mi dobře známa. Buďte ubezpečeni, že šlechtetná snaha vaše budu vždy podle svých sil podporovati.“

I když památník připomíná půlstoletí od založení první župy na Moravě v roce 1882, odhalen nebyl přesně po padesáti letech, tedy v roce 1932, ale o šest let později – 26. června 1938, u příležitosti 20. výročí zrodu Československé republiky

Vážený pane starosto,

dověděl jsem se o Vašem osobním podílu, celého sboru dobrovolných hasičů v Čebíně a samosprávy této obce na záchraně ojedinělého památníku první hasičské župy tišnovské-Oharkovy, který byl odhalen v předválečném roce 1938 a po téměř osmdesáti letech podléhal zkáze a devastaci.

Přijměte, prosím, moje vlastní ocenění i poděkování celého sekretariátu Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska za tak mimořádný čin.

Velice si vážíme toho, že v době, kdy nenávratně mizí mnohé materiální památky 150leté historie našeho hasičského hnutí, byl tento unikát zachráněn, opraven, na původním místě zachován a že o něj pečujete.

S nejlepšími pozdravy celému sboru a obecní samosprávě
srdečně

Ing. Karel Richter, starosta SH ČMS

V Praze 7. prosince 2015

Adresováno:
Libor Malášek
starosta Sboru dobrovolných hasičů
664 23 Čebín

Svatý Florián původně stál venku ve výklenku zbrojnice, až při její rekonstrukci hasiči v klubovně vybudovali vnitřní výklenek, svého patrona přenesli pod střechu. Soška je totiž ze sádry, sucho a teplo v klubovně patronovi svědčí lépe. Netuctový Florián je rovněž zobrazen na novém spolkovém praporu.

Dobrovolný hasič

Nejkrásnější vlastností hasičské činnosti je dobrovolnost. To ovšem neznamená, že by práce, kterou hasič koná dobrovolně, měla být všelijaká, jen ne poctivá a promyšlená! Naopak! Dobrovolnost je známka ušlechtilá, jež vyžaduje také ušlechtilé práce. A ta se konat může jen a jen v dobrém slova smyslu, vždy pořádně s opravdovou kázní a s láskou. V těchto vlastnostech tkví dobrovolnost hasičova.

Z publikace Památník první hasičské župy tišnovské-Oharkovy 1882–1932

Třináct zakladatelských sborů:

Bitýška Veveří • Bystřice nad Pernštýnem • Čebín • Doubravník • Drásov • Knínice • Kuřim • Lažánky • Lomnice • Lomnička • Nedvědice • Předklášteří • Tišnov

Připomínají se rovněž výroky a úvahy Palackého, Komenského, Tyrše a dalších myslitelů, filosofů a básníků. Vše v kontextu celosvětové hospodářské krize a počínajícího se smrákání první republiky.

PROČ ŽUPA OHARKOVA?

Václav Oharek (nar. v roce 1860 v Tlumačově) byl čestným starostou župy, stál u kolébky Hasičské pojišťovny – „jest jejím spoluzakla-

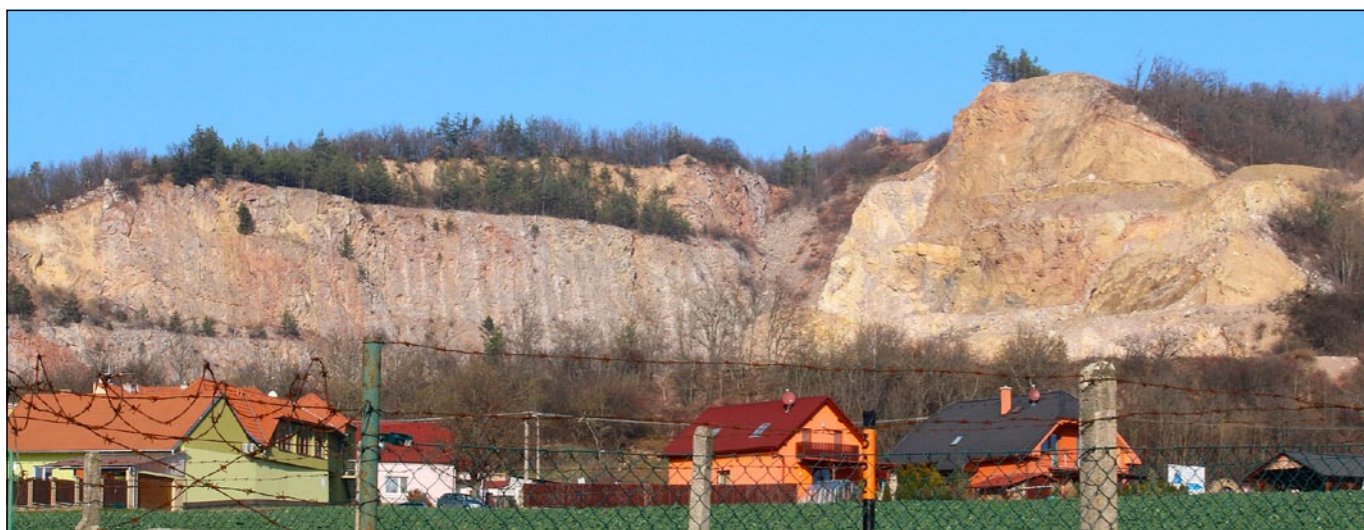
datelem a zásluhy jeho o vzrůst pojišťovny oceněny byly u příležitosti jubilea 30letého trvání pojišťovny v roce 1930,“ praví se v knížce.

Historicky prvním starostou župy byl magistr František Svoboda (narozený v roce 1833 v Německém Brodě, dnes Havlíčkově); před příchodem do Tišnova byl lékárníkem v Chotěboři a na pražských Vinohradech. Druhým starostou župy byl JUDr. Václav Šílený a třetím Edmund Tengler.

Od roku 2003 Čebín má svůj obecní znak a prapor. Hasiči si ve firmě Velebný v Ústí nad Orlicí dali vyšít spolkový prapor. Znak na něm ukazuje starosta sboru Libor Malášek. Na jeho rubu, který ukazuje jednatel sboru Luboš Král, je vyšito heslo Dumasových Tří mušketýrů. Někomu se to může zdát nepatřičné a je to vskutku ojedinělé. Vysvětlení je prosté, na nejstarší sborové fotografii bylo před 135 lety napsáno: „Všichni za jednoho, jeden za všechny, tak zní heslo pro sbor hasičský“.

Obec Čebín se do povědomí zapsala především tradiční výrobou vápna, dnes zpracováním vápence, výrobou suchých omítkových a maltových směsí. K zakladatelům těžby vápence v Čebíně (lom je na snímku) na přelomu 19. a 20. století patřila rodina Malášková, předkové dnešního starosty SDH Čebín Libora Maláška.

PROČ V ČEBÍNĚ?

Vysvětlit postavení památníku v místě zvaném Čebínka lze nejspíše tím, že zdejší spolek patří k nejstarším na Tišnovsku. Jeho ustavující schůze se konala v roce 1879, kdy obec již vlastnila čtyřkolovou zářahovou stříkačku od firmy Hiller a vdova (sbor muzejní stroj má dosud, jezdí s ním do Litoměřic a na různé soutěže). Stanovy byly úředně potvrzeny v roce 1880, letos tedy sbor oslavil 135 let svého trvání.

KDO PATŘIL KE SPONZORŮM?

Bohatě ilustrovaná publikace o památníku první hasičské župy tišnovské-Oharkovy, členských sborech a lidech, kteří župu založili nebo jí věnovali kus svého života, by nevyšla bez sponzorů.

K těm největším patřila Hasičská vzájemná pojišťovna, na stránkách knihy se prezentovala jako „největší svépomocný podnik českosloveského hasičstva, hasiči založený, hasiči řízený a účelům hasičským sloužící s celkovou zárukou 65 milionů Kč“.

V publikaci inzerují známí výrobci požární techniky a všerůzné firmy, například také zubaři, lékárníci, truhláři, hostinští, atd. Mezi nimi je tato reklama: „Vápno kusové stavební i hnojivé, vápen-

Zbrojnice byla v obci postavena v roce 1910. Hasiči přestáli tlaky na zbourání, v roce 2000 ji rekonstruovali a přitom zachovali původní architekturu. V podkroví si pod střešními okny vybudovali krásnou klubovnu. Sboru pomohla a pomáhá obecní samospráva, osobně starostové obce, do loňských voleb Miroslav Bartoš, nyní Tomáš Kříž. Na hasičskou polnici před zbrojnicí troubí Eduard Dvořák.

ný prach, štěrk železniční i silniční, saturační vápenec a různé drtě po celý rok promptně dodává firma Rosa a Maláškové z vápenky Čebín.“ Ano, čebínská vápenka, dnes již do značné míry rozebraná a rozemletá vápencová hora, tehdy patřila rodině dnešního starosty SDH Čebín Libora Maláška. Maláškoví měli jistý podíl na tom, co tvrdí turistický průvodce, že obec Čebín se do povědomí zapsala především tradiční výrobou vápna, zpracováním vápence, produkcí suchých omítkových a maltových směsí.

DNEŠNÍ STRUKTURA JE JINÁ

Hasičské župy zanikly, byly historickou organizační složkou své doby. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska má dnes svoje krajská a okresní sdružení, Čebín a jeho nejbližší okolí patří do okresu Brno-venkov v Jihomoravském kraji.

Je ovšem dobře, že žulový památník první župy na Moravě nezval za své, nebyl zbořen a po precizní opravě, které se dočkal díky čebínskému sboru, veřejně připomíná kus dávných dějin hasičského hnutí.

IVO HAVLÍK

Snímky Ivo Havlík a Luboš Král

K prohlídce opraveného památníku první župy na Moravě naši redakci pozvali starosta sboru Libor Malásek (vpravo) a jednatel Luboš Král. Ukázalo se, že důvod cesty do Čebína máme pro příště ještě jeden – Luboš Král (na snímku vlevo) na příbyslavském Pyrocaru zaujaly požární automobily na podvozku Praga V3S. Vede o nich zajímavé webové stránky – www.pragav3shasici.cz